
**АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО
2713.**

Врз основа на член 82 став 1 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија” бр.14/06, 24/07, 103/08 и 67/10), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА УСЛОВИ И НАЧИН НА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА
МЕДИЦИНСКО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА АЕРОДРОМ
ИЛИ ЛЕТАЛИШТЕ И ДАВАЊЕ НА АЕРОДРОМСКИ
УСЛУГИ ОД СТРАНА НА СЛУЖБАТА ЗА ИТНА
МЕДИЦИНСКА ПОМОШ НА ВОЗДУХОПЛОВНО
ПРИСТАНИШТЕ**

1. Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат условите и начинот на организирање на медицинско обезбедување на аеродром или леталиште и давање на аеродромски услуги од страна на службата за итна медицинска помош на воздухопловно пристаниште.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

а) Депортирец е лице на кое легално му е дозволен влез во земјата од страна на надлежните органи или пак кое влегло во земјата илегално, а на кое подоцна надлежните органи службено му наредиле да ја напушти земјата во која престојува;

б) Инвалид е било кое лице чија подвижност е ограничена поради физичка неспособност (сензорна или локомоторна), интелектуален недостаток, возраст, болест или која било друга причина за инвалидитет и чија ситуација при учество во сообраќајот налага посебно внимание и адаптација на потребите на лицето за услугите кои стојат на располагање на сите патници;

в) Патник е лице кое има одобрение од доктор за патување – Medical case, во понатамошниот текст: MEDA;

г) Патник за кој е потребна носилка (Stretcher passenger-STCR) е патник кој заради здравствената состојба се пренесува со носилка, во понатамошниот текст: STCR;

д) Патник на кој му е потребна инвалидска количка (wheelchair passengers) поради болест, се идентификува со следните скратеници:

- WCHR - Патник на кој му е потребна инвалидска количка од и до авион преку платформа или фингер;

- WCHS - Патник на кој му е потребна инвалидска количка од и до авион и помош за качување и слегување по скали;

- WCHC - Неподвижен патник на кој му е потребна помош до и од неговото седиште во авион.

2. Медицинско обезбедување и давање на итна медицинска помош на воздухопловно пристаниште

Член 3

За безбедно и уредно одвивање на воздушниот сообраќај операторот на воздухопловното пристаниште треба да обезбеди и организира служба за итна медицинска помош под услови и на начин пропишани со овој правилник.

Член 4

Операторот на воздухопловно пристаниште треба да обезбеди соодветни простории за службата за итна медицинска помош при што:

1. на воздухопловно пристаниште со годишен сообраќај над 100 000 патници треба да има соодветна просторија за преглед, картотека, магацин за опремата за вонредни ситуации и чекална и

2. на воздухопловно пристаниште со годишен сообраќај до 100 000 патници треба да има соодветна просторија за преглед.

Член 5

Просторијата за преглед од член 4 на овој правилник треба да биде лесно достапна како од јавната зона (Lend Side) така и од безбедносно ограничениот зона (Air Side), при што треба да бидат запазени сите безбедносни процедури кои важат на аеродромите и граничните премини.

Член 6

За обезбедување на здравствената заштита операторот на воздухопловното пристаниште во соработка со надлежните инспекциски органи треба да обезбеди:

- карантин на меѓународните аеродроми за луѓе, животни и растенија согласно ИКАО Анекс 9 и

- услови за да можат патниците и екипажот во транзит да престојуваат во простории без каква било опасност од инфекции, инсекти преносители на зарази и доколку е потребно превоз до друг терминал или најблискиот аеродром, без да бидат изложени на каква било опасност по здравјето согласно ИКАО Анекс 9.

Член 7

За да врши здравствена дејност, односно краткотрајна здравствена заштита на луѓето во ургентна здравствена состојба и на вработените на воздухопловното пристаниште, службата за итна медицинска помош треба да ги исполнува условите кои се однесуваат на просторот,

површината, опремата, средствата, стручниот кадар и други услови за вршење на дејноста утврдени со прописите од областа на здравството, Законот за воздухопловство и одредбите на овој правилник.

Член 8

(1) Службата за итна медицинска помош на воздухопловно пристаниште со годишен сообраќај над 100 000 патници треба да има најмалку две санитарски возила, комплетно опремени со стандардна опрема од апаратура, медикаменти и санитарски материјали.

(2) Службата за итна медицинска помош на воздухопловно пристаниште со годишен сообраќај до 100 000 патници треба да има најмалку едно санитарско возило, комплетно опремено со стандардна опрема од апаратура, медикаменти и санитарски материјали.

Член 9

Службата за итна медицинска помош треба да обезбеди опрема за вонредни ситуации согласно препораките на ИКАО, дадени во Airport Services Manual, Part 7, Appendix 3, Airport Medical Services, како и важечките прописи од областа на здравството.

Член 10

Опремата за вонредни ситуации треба да биде распределена според индикации во неколку поединечни медицински комплети, кои треба да се користат исклучиво за таа намена и кои задолжително се проверуваат. Медицинските комплети треба да бидат во отпорни и водонепропусливи кутии или ранци, сместени на лесно достапно место и да можат да се пренесуваат од страна на едно лице.

Член 11

Оптималниот број на носилки треба да изнесува 25% од бројот на патниците на најголемиот авион кој најчесто оперира на воздухопловното пристаниште.

Член 12

Службата за итна медицинска помош треба да има постојана телекомуникациска мобилна врска со надлежната аеродромска контрола на летање како и со сите служби одговорни за безбедноста на воздухопловното пристаниште.

Член 13

Персоналот на аеродромската служба за итна медицинска помош е составен од здравствени работници кои треба да ги исполнуваат условите за вршење на професијата од Законот за здравствена заштита.

Член 14

Составот и бројот на здравствените работници на воздухопловно пристаниште се определува во зависност од обемот на сообраќај:

1) На воздухопловно пристаниште со годишен сообраќај над 100 000 патници задолжително е присуство на медицински тим од најмалку еден лекар и медицински техничар во времето кога воздухопловното пристаниште е отворено за сообраќај и

2) На воздухопловно пристаниште со годишен сообраќај до 100 000 патници задолжително е присуство на медицински тим од лекар и медицински техничар во времето кога воздухопловното пристаниште е отворено за сообраќај.

Член 15

Кога воздухопловното пристаниште се отвора поради безбедност на воздушниот сообраќај надвор од времето на отвореност, на тоа пристаниште треба да се обезбеди присуство на медицински тим кој е составен од еден дежурен лекар и еден дежурен медицински техничар кои ќе имаат на располагање санитарско возило.

Член 16

На воздухопловното пристаниште кое надвор од времето на отвореност врши работи на прифаќање и испраќање на воздухоплови за превоз на пошта, треба да има еден дежурен медицински техничар со санитарско возило.

Член 17

Службата за итна медицинска помош треба да врши:

1) Медицинско обезбедување на полетно слетните операции на воздухопловите заради што го изготвува медицинскиот дел од Планот на аеродромот за вонредни ситуации (Airport Emergency Plan, во понатамошниот текст: АЕР) согласно одредбите на ICAO, дадени во Airport Services Manual, Part 7, со цел спремност за адекватно реагирање во случај на вонредна ситуација, со примена на следниве принципи:

а) Укажување на итна медицинска помош:

- основно одржување на живот и
- напредно одржување на живот

б) Тријажа

- формирање на тријажна зона;
- тријажа според степенот на повредите во четири реда на итност и

- соодветно означување на повредените при тријажа и

в) Транспорт.

При медицинско обезбедување на полетно слетните операции и евентуално настаната вонредна ситуација, службата за итна медицинска помош треба да постапува согласно официјалниот АЕР и општо прифатените медицински ставови и постапки.

2) Давање на медицински (здравствени) услуги и стручна медицинска помош на:

- заболени или повредени патници;
- заболени или повредени членови на посади;
- останати лица на аеродромот (вработени на аеродром, вработени лица од други служби - аеродромската контрола на летање, царина, полиција, како и посетители).

Член 18

(1) Службата за итна медицинска помош треба на барање на патник, член од екипаж или друго лице што ќе се најде на воздухопловното пристаниште веднаш и без одложување да им укаже итна медицинска помош, само во случај на акутно заболување или повреда.

(2) Службата за итна медицинска помош врши интервенција само заради давање на итна помош и оспособување на заболеното, односно повреденото лице, за патување или превоз до соодветна јавна здравствена установа.

Член 19

(1) Службата за итна медицинска помош по укажувањето на итна медицинска помош, треба да организира соодветен превоз на заболеното или повреденото лице до приемот во здравствената установа во која се упатува, при што го назначува видот на дадената помош.

(2) Транспортот на заболеното или повреденото лице до соодветната здравствена установа од став (1) на овој член го врши здравствена установа за итна медицинска помош.

(3) По исклучок од став (2) од овој член службата за итна медицинска помош може сама да го изврши транспортот на заболеното или повреденото лице до соодветната здравствена установа во случај на итна животна загрозуеност и немање време да се чека медицинска екипа од соодветните здравствени установи и Црвениот крст.

Член 20

(1) Ако итна медицинска помош побара патник во транзит, чија здравствена состојба е таква што таа со натамошно продолжување на летот може да се влоши, службата за итна медицинска помош треба за тоа да го предупреди заболениот патник.

(2) Ако патникот сепак сака да го продолжи патувањето на свој ризик, во тој случај ја потпишува листата на одговорност, а службата за итна медицинска помош тоа го регистрира во амбулантниот дневник и за тоа го известува водачот на воздухопловот и претставникот на авиопревозникот.

Член 21

Службата за итна медицинска покрај работите од член 17 на овој правилник врши и:

- Медицинска придружба при транспорт од и до воздухоплов на акутно заболени патници MEDA и STCR, како и инвалидизирани патници од категориите WCHC, WCHS и WCHR, но само доколку нивната инвалидизираност е резултат на акутно заболување или повреда и бара медицинска помош, согласно препораките на ECAC/28-1;

- Лекарски преглед на лицата кои пристигнуваат по воздушен пат, само кај лицата кои се симнуваат од воздухоплов и кои пристигнуваат од инфицирана област во текот на периодот на инкубација на односното заболување, како што е наведено во Меѓународните здравствени прописи согласно ICAO Анекс 9;

- Соработка со надлежните инспекциски органи за превенција и контрола на карантински заболувања и други заразни болести;

- Континуирано следење на листата на инфицирани области забележани од страна на здравствените администрации, објавена во неделниот епидемиолошки из-

вештај на Светската здравствена организација за да им се овозможи на сите инволвирани авиопревозници и агенции, да им стават на располагање на патниците, информации во врска со барањата за вакцинација во земјите кои се одредиште согласно ИКАО Анекс 9;

- Обезбедување на присуство на специјален лекарски персонал и опрема која е потребна за лекарска помош и здравствена процедура на воздухоплов при пристигнување, кој претходно најавил таква потреба согласно ИКАО Анекс 9;

- Медицински совети и консултации за патниците и авиопревозниците, со примена на препораките и практиките од Прирачникот на ЕСАС за здравствената состојба на патниците во воздушниот сообраќај (ЕСАС Manual on Air Passenger Health Issues);

- Примената на седативи и други лекови за депортирци кои треба да бидат во согласност со важечките здравствени прописи и политиката на операторот во согласност со Документот 30 на ЕСАС;

- Следење на достигнувањата од областа на медицината (особено воздухопловната) и нивна примена во секојдневна пракса;

- Теоретска и практична едукација на противпожарниот персонал од областа на прва помош;

- Учество со свои сугестии во изработка на Програма за заштита при работа на операторот на аеродромот;

- Вршење на задачи регулирани со Меѓународниот здравствен правилник и

- Водење евиденција согласно Законот за евиденции од областа на здравството.

3. Медицинско обезбедување на спортски аеродром, аеродром за сопствени потреби и леталиште

Член 22

(1) Операторот на спортски аеродром, на аеродром за сопствени потреби и на леталиште треба да има медицински комплет за прва помош сместен во водонепропусливи кутии или ранци, комплетно опремен со стандардна опрема согласно препораките на ИКАО, дадени во Прирачникот за аеродромски услуги, Дел 7, Додаток 3, Служба за медицинска помош на аеродром (Airport Services Manual, Part 7, Appendix 3, Airport Medical Services).

(2) Операторот на спортски аеродром, на аеродром за сопствени потреби и на леталиште треба да има директна телекомуникациска мобилна врска со Центрите за итна медицинска помош.

4. Медицинско обезбедување на аеродром за хеликоптери – хелидром

Член 23

(1) Операторот на хелидром треба да има медицински комплет за прва помош сместен во водонепропусливи кутии или ранци, комплетно опремен со стандардна опрема согласно препораките на ИКАО, дадени во Прирачникот за аеродромски услуги, Дел 7, Додаток 3, Служба за медицинска помош на аеродром (Airport Services Manual, Part 7, Appendix 3, Airport Medical Services).

(2) Операторот на хелидром треба да има директна телекомуникациска мобилна врска со Центрите за итна медицинска помош.

5. Завршна одредба

Член 24

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2011 година.

Бр. 03-1333/4
4 октомври 2010 година
Скопје

В.д.директор,
Зоран Крстевски, с.р.